

Časť 1

Všeobecné ustanovenia

Kapitola 1.1 Rozsah platnosti a použitie

1.1.1 Štruktúra

RID je členený na sedem častí; každá časť je rozdelená na kapitoly a každá kapitola na oddiely a odseky (pozri obsah).

Každá časť a každá kapitola má vlastné poradové číslo, na ktoré sa viaže poradové číslo oddielu a odseku, ktoré sú jej súčasťou; napr. oddiel 1 v kapitole 2 časti 4 má číslo „4.2.1“.

1.1.2 Rozsah platnosti

Príloha I je vykonávacím predpisom k článku 4 písm. d) a k článku 5 § 1 písm. a) Jednotných právnych predpisov pre Zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave tovaru (CIM). Je označená skratkou „RID“ (Reglement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses = Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru).

RID určuje:

- a) nebezpečný tovar, ktorého medzinárodná preprava je vylúčená,
- b) nebezpečný tovar, ktorého medzinárodná preprava je prípustná, a stanovuje podmienky na jeho prepravu (vrátane výnimiek) s ohľadom na
 - zatriedenie (klasifikáciu) tovarov vrátane kritérií ich zatriedenia a príslušných skúšobných metód,
 - používanie obalov (vrátane spoločného balenia),
 - používanie nádrží (vrátane ich plnenia),
 - postup pri vypravení zásielok (vrátane ich označovania a umiestnenia nálepiek na odosielané kusy a prepravné prostriedky, ako aj potrebné dokumenty, predpísané údaje a zápisy do prepravných listín),
 - predpisy o konštrukcii, skúšaní a schválení obalov a nádrží,
 - používanie prepravných prostriedkov (vrátane nakladania, spoločného nakladania a vykladania).

1.1.3 Výnimky

1.1.3.1 Výnimky v súvislosti so spôsobom vykonania prepravy

Ustanovenia RID sa nevzťahujú na

- a) prepravu nebezpečného tovaru uskutočňovanú súkromnými osobami, ak je tovar v maloobchodnom balení a je určený na osobnú spotrebu, spotrebu v domácnosti alebo spotrebu vo voľnom čase a pri športe. Taká preprava sa môže uskutočniť za predpokladu, že predmety alebo látky budú zabezpečené tak, aby pri bežných prepravných podmienkach bolo zabránené úniku týchto látok z obalov. Nebezpečný tovar naložený v nádobách pre voľne ložené látky (IBC), vo veľkoobjemových obaloch alebo v nádržiach sa nepovažujú za maloobchodné balenia;
- b) prepravu strojov alebo prístrojov bližšie neurčených v poriadku RID, ktoré vo svojej vnútornej konštrukcii alebo funkčných súčiastiach obsahujú nebezpečné látky, za predpokladu, že budú vykonané opatrenia, ktoré zabránia pri obvyklých prepravných podmienkach úniku nebezpečných látok z prepravovaných strojov alebo súčiastok;
- c) prepravu vykonávanú podnikateľskými subjektmi, ktorá je spojená s ich hlavnou činnosťou, ako je zásobovanie stavenísk, pozemných alebo inžinierskych stavieb alebo spätné jazdy z nich, alebo prepravy súvisiace s meračskými, opravárskymi a údržbárskymi prácami; v množstvách najviac 450 l v jednom obale, pričom najvyššie celkové množstvo neprekročí limity uvedené v odseku 1.1.3.6. Tieto vyňatia sa nevzťahujú na triedu 7. Táto preprava sa môže uskutočniť za predpokladu vykonania opatrení, ktoré zabránia pri bežných prepravných podmienkach úniku látok.

Prepravy, ktoré vykonávajú podnikateľské subjekty na svoje interné alebo externé zásobovanie, nepatria pod túto výnimku;
- d) prepravy, ktoré sú vykonávané zásahovými silami alebo pod ich dozorom;
- e) tiesňové prepravy na záchranu ľudských životov alebo na ochranu životného prostredia za predpokladu, že pritom sa vykonávajú všetky opatrenia na úplne bezpečné vykonanie týchto prepráv.

Poznámka: O rádioaktívnych látkach pozri pododsek 2.2.7.1.2.

1.1.3.2 Výnimky v súvislosti s prepravou plynov

Ustanovenia RID neplatia pre prepravu:

- a) plynov v nádržiach dopravných prostriedkov, ktoré slúžia na pohon alebo prevádzku osobitných zariadení (napr. chladnička);
- b) plynov v nádržiach pohonných hmôt prepravovaných vozidiel; prevádzkový ventil medzi palivovou nádržou a motorom musí byť uzatvorený a elektrický kontakt prerušený;
- c) plynov skupín A a O podľa odseku 2.2.2.1, ak tlak plynu v nádobe alebo nádrži pri 15 °C sa rovná maximálne 200 kPa (2 bar) a ak plyn počas prepravy zostáva v plynnom stave; v tom je zahrnutý každý druh nádoby alebo nádrže, napr. aj súčasti strojov alebo aparátov;
- d) plynov v zariadeniach, ktoré sú súčasťou vybavenia na prevádzkovanie vozidiel (napr. hasiaci prístroj alebo plynom plnené pneumatiky, tiež ako náhradné diely a časti aparatúr, ako aj prepravovaný náklad);
- e) plynov v osobitných zariadeniach vozňov, ktoré sú potrebné na činnosť týchto osobitných zariadení počas prepravy (chladiača aparatúra, nádrž na ryby, vykurovacia aparatúra atď.), ani na prepravu náhradných nádrží takých zariadení a nevyčistených prázdnych výmenných nádob, ktoré sa prepravujú v tom istom vozni;
- f) nevyčistených prázdnych neprenosných tlakových nádob, ktoré sú prepravované za predpokladu, že sú vzduchotesne uzavreté všetky otvory s výnimkou zariadení na vyrovnávanie tlaku (ak sú namontované);
- g) plynov obsiahnutých v potravinách a nápojoch.

1.1.3.3 Výnimky v súvislosti s prepravou kvapalných palív

Ustanovenia RID neplatia na prepravu paliva v palivových nádržiach dopravných prostriedkov, ktoré slúžia na pohon alebo prevádzku ďalších zariadení (napr. chladiacich zariadení). Uzatvárací ventil medzi motorom a palivovou nádržou motocyklov a bicyklov s pomocným motorom, ktorých nádrže obsahujú palivá, musí byť pri preprave uzatvorený; tieto motocykle a bicykle s pomocným motorom musia byť okrem toho naložené nastojato a zabezpečené proti prevrhnutiu.

1.1.3.4 Výnimky v súvislosti s osobitnými ustanoveniami alebo nebezpečným tovarom baleným v obmedzenom množstve

1.1.3.4.1 Preprava určitých nebezpečných tovarov je osobitnými ustanoveniami kapitoly 3.3 čiastočne alebo úplne oslobodená od ustanovení RID. Táto výnimka platí v tom prípade, ak pri určitom nebezpečnom tovare v stĺpci 6 tabuľky A v kapitole 3.2 je uvedené príslušné osobitné ustanovenie.

1.1.3.4.2 Určité nebezpečné tovary, ktoré sú balené v obmedzenom množstve, môžu byť oslobodené za predpokladu, že ustanovenia kapitoly 3.4 sú splnené.

Poznámka: O rádioaktívnych látkach pozri pododsek 2.2.7.1.2.

1.1.3.5 Výnimky v súvislosti s nevyčistenými prázdnyimi obalmi

Nevyčistené prázdne obaly vrátane veľkých nádob na voľne ložené látky (IBC) a veľkých obalov, ktoré obsahovali látky tried 2, 3, 4.1, 5.1, 8 a 9, nepodliehajú ustanoveniam RID, ak sú vykonané primerané opatrenia na vylúčenie možného ohrozenia. Ohrozenie sa považuje za vylúčené, keď sú vykonané opatrenia na odstránenie nebezpečenstva tried 1 až 9.

1.1.3.6 Maximálne prípustné množstvo na vozeň alebo veľký kontajner

1.1.3.6.1 (neobsadené)

1.1.3.6.2 (neobsadené)

1.1.3.6.3 Pri preprave nebezpečných tovarov tej istej prepravnej kategórie v tých istých vozňoch alebo veľkých kontajneroch platí maximálne množstvo pre vozne alebo veľké kontajnery udané v stĺpci 3 nasledujúcej tabuľky:

Prepravná kategória	Látky alebo predmety Skupina obalov alebo klasifikačný kód / skupina alebo UN číslo	Maximálne dovolené množstvo na vozeň alebo veľký kontajner
0	Trieda 1: 1.1 L, 1.2 L, 1.3 L, 1.4 L, UN 0190 Trieda 3: UN 3343 Trieda 4.2: Látky, ktoré sú zaradené do skupiny obalov I Trieda 4.3: UN 1183, 1242, 1295, 1340, 1390, 1403, 1928, 2813, 2965, 2968, 2988, 3129, 3130, 3131, 3134, 3148, 3396, 3398 a 3399 Trieda 6.1: UN 1051, 1613, 1614 a 3294 Trieda 6.2: UN 2814 a 2900 Trieda 7: UN 2912 až 2919, 2977, 2978, 3321 až 3333 Trieda 9: UN 2315, 3151, 3152 a 3432 a prístroje, ktoré také látky alebo zmesi obsahujú, ako aj nevyčistené prázdne obaly, ktoré obsahovali látky tejto prepravnej kategórie, s výnimkou obalov priradených k UN číslu 2908	0
1	Látky a predmety, ktoré sú zaradené do skupiny obalov I a nepatria do prepravnej kategórie 0, ako aj látky a predmety nasledujúcich tried: Trieda 1: 1.1 B až 1.1 J ^{*)} , 1.2 B až 1.2 J, 1.3 C, 1.3 G, 1.3 H, 1.3 J a 1.5 D ^{*)} Trieda 2: Skupiny T, TC ^{*)} , TO, TF, TOC a TFC Nádoby na stlačený plyn (aerosóly): Skupiny C, CO, FC, T, TF, TC, TO, TFC a TOC Trieda 4.1: UN 3221 až 3224 Trieda 5.2: UN 3101 až 3104	20
2	Látky a predmety, ktoré sú zaradené do skupiny obalov II a nepatria do prepravnej kategórie 0, 1 alebo 4, ako aj látky a predmety nasledujúcich tried: Trieda 1: 1.4 B až 1.4 G a 1.6 N Trieda 2: Skupina F Nádoby na stlačený plyn (aerosóly): Skupina F Trieda 4.1: UN 3225 až 3230 Trieda 5.2: UN 3105 až 3110 Trieda 6.1: Látky a predmety, ktoré sú zaradené do skupiny obalov III Trieda 6.2: UN 2814 a 2900 skupiny obalov II ¹⁾ Trieda 9: UN 3245 ¹⁾	333
3	Látky a predmety, ktoré sú zaradené do skupiny obalov III a nepatria do prepravnej kategórie 0, 2 alebo 4, ako aj látky a predmety nasledujúcich tried: Trieda 2: Skupiny A a O Nádoby na stlačený plyn (aerosóly): Skupina A a O Trieda 8: UN 2794, 2795, 2800 a 3028 ¹⁾ Trieda 9: UN 2990 a 3072	1000
4	Trieda 1: 1.4 S Trieda 4.1: UN 1331, 1345, 1944, 1945, 2254 a 2623 Trieda 4.2: UN 1361 a 1362 skupiny obalov III Trieda 7: UN 2908 až 2911 Trieda 9: UN 3268, ako aj nevyčistené prázdne obaly, ktoré obsahovali nebezpečné látky, s výnimkou tých, ktoré patria do prepravnej kategórie 0.	neobmedzene

^{*)} Pre čísla UN 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 a 1017 je maximálne dovolené množstvo na vozeň 50 kg.

V tabuľke uvedené „maximálne prípustné množstvo na vozeň“ znamená

- brutto hmotnosť predmetov vyjadrenú v kg (pri predmetoch triedy 1 netto hmotnosť výbušnej látky vyjadrenú v kg),
- netto hmotnosť tuhých látok, skvapalnených plynov, skvapalnených hlboko schladených plynov a rozpustených plynov vyjadrenú v kg,
- nominálnu priestorovú kapacitu nádoby (menovitý objem) na kvapalnú látku a stlačené plyny vyjadrenú v litroch (pozri definíciu v oddiele 1.2.1).

1.1.3.6.4 Ak nebezpečné tovary v zmysle tabuľky patria k rozdielnym prepravným kategóriám a sú prepravované v jednom a tom istom vozni alebo vo veľkom kontajneri, nesmie súčet

- množstva látok a predmetov prepravnej kategórie 1 vynásobený 50-timi,
- množstva látok a predmetov, uvedených v poznámke pod tabuľkou, prepravnej kategórie 1 vynásobený 20-timi,
- množstva látok a predmetov prepravnej kategórie 2 vynásobený 3-mi a
- množstva látok a predmetov prepravnej kategórie 3

prekročiť celkovú hodnotu 1000.

1.1.3.6.5 Tieto ustanovenia sa nevzťahujú na nebezpečný tovar, ktorý je oslobodený podľa odsekov 1.1.3.2. až 1.1.3.5.

1.1.4 Použitie iných predpisov

1.1.4.1 Všeobecne

1.1.4.1.1 Dovoz nebezpečných tovarov na územie niektorého členského štátu môže podliehať predpisom alebo zákazom, ktoré boli vydané z iných dôvodov ako tých, ktoré sa týkajú bezpečnosti počas prepravy. Tieto predpisy alebo zákazy sú oznámené vhodným spôsobom.

1.1.4.1.2 Pri preprave v zmysle článku 3 § 3 Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave (COTIF) sa okrem ustanovení poriadku RID prihliada aj na osobitné štátne alebo medzištátne podmienky na prepravu nebezpečného tovaru cestnou alebo vodnou dopravou, ak tieto nie sú v rozpore s ustanoveniami RID.

1.1.4.1.3 Ďalej je nutné dbať na colné alebo osobitné predpisy orgánov štátnej správy (pozri článok 25 § 1 Jednotných právnych predpisov CIM).

Obzvlášť sa musí dbať – okrem zápisov a potvrdení predpísaných touto prílohou – na potvrdenia uvedené v nákladnom liste, ako aj na to, či sú pripojené sprievodné listiny požadované predpismi orgánov štátnej správy.

1.1.4.2 Preprava v prepravnom reťazci, ktorý zahŕňa námornú alebo leteckú prepravu

1.1.4.2.1 Odosielané kusy, kontajnery, prenosné nádrže a nádržkové kontajnery, ako aj vozňové zásielky, ktoré obsahujú kusy s jedným a tým istým tovarom, pri ktorých predpisy o balení, spoločnom balení, označovaní a polepovaní odosielaných kusov alebo pripevnenie veľkých nálepiek a oranžových identifikačných označení nie sú v celom rozsahu v súlade s ustanoveniami RID, ale určite vyhovujú ustanoveniam IMDG-Code alebo technickým nariadeniam ICAO, ak prepravný reťazec zahŕňa námornú alebo leteckú dopravu, smú byť prepravované za nasledujúcich podmienok:

- a) odosielané kusy, ak ich nápisy a nálepky na označenie nebezpečenstva nezodpovedajú ustanoveniam RID, musia byť označené nápismi a nálepkami na označenie nebezpečenstva podľa ustanovení IMDG-Code alebo technických nariadení ICAO;
- b) na balenie spolu v jednom odosielanom kuse platia ustanovenia IMDG-Code alebo technických nariadení ICAO;
- c) pri preprave v prepravnom reťazci, ktorý zahŕňa námornú prepravu, musia byť kontajnery, prenosné nádrže a nádržkové kontajnery, ako aj vozne obsahujúce kusy s rovnakým tovarom, označené nápismi a nálepkami podľa kapitoly 5.3 IMDG-Code (s veľkými nálepkami), ak nie sú označené podľa kapitoly 5.3 RID veľkými nálepkami a s oranžovým označením. Tieto podmienky platia rovnako na následnú prepravu nevyčistených prázdnych prenosných nádrží a nádržkových kontajnerov do čistiacej stanice.

Táto odchýlka neplatí pre tovary, ktoré sú v triedach 1 až 8 RID klasifikované ako nebezpečné látky, ale podľa ustanovení IMDG-Code alebo technických nariadení ICAO nie sú považované za nebezpečné.

1.1.4.2.2 (neobsadené)

Poznámka: Pre prepravy podľa pododseku 1.1.4.2.1 pozri tiež pododsek 5.4.1.1.7. Pre prepravy v kontajneroch pozri tiež oddiel 5.4.2.

1.1.4.3 Používanie prípustných prenosných nádrží na námornú prepravu

Prenosné nádrže, ktoré nevyhovujú podmienkam kapitoly 6.7 alebo 6.8, ktoré ale boli skonštruované a sú prípustné podľa ustanovení IMDG-Code (Dodatok 29 – 98), platných pred 1. januárom 2003 (vrátane prechodných ustanovení), smú byť používané do 31. decembra 2009 za predpokladu, že vyhovujú uplatneným skúškam podľa IMDG-Code (Dodatok 29 – 98) a nariadenia uvedené v stĺpci 12 a 14 kapitoly 3.2 IMDG-Code (Dodatok 30 – 00) boli úplne splnené. Po 31. januári 2009 sa smú naďalej používať, ak vyhovujú platným skúšobným predpisom IMDG-Code za predpokladu, že nariadenia v stĺpcoch 10 a 11 kapitoly 3.2 a kapitoly 4.2 RID budú splnené.

1.1.4.4 Preprava cestných vozidiel v systémoch kombinovanej prepravy

Nebezpečný tovar smie byť prepravovaný tiež v systémoch kombinovanej prepravy za nasledujúcich podmienok:

V kombinovanej preprave použité cestné vozidlá, ako aj ich obsah musia zodpovedať podmienkam ADR.

Nie je dovolené prepravovať:

- výbušné látky triedy 1 skupiny znášanlivosti A (čísla UN 0074, 0113, 0114, 0129, 0130, 0135, 0224 a 0473),
- samozápalné látky triedy 4.1, ktoré vyžadujú kontrolu teploty (čísla UN 3231 až 3240),
- organické peroxidy triedy 5.2, ktoré vyžadujú kontrolu teploty (čísla UN 3111 až 3120),
- oxid sírový triedy 8 so stupňom čistoty najmenej 99,95 %, ktorý sa prepravuje v nádržiach bez inhibítorov (číslo UN 1829).

Poznámka: O umiestnení veľkých nálepiek v kombinovanej preprave na nosnom vozni pozri odsek 5.3.1.3.

O údajoch v nákladnom liste a o písomných pokynoch podľa oddielu 5.4.3 ADR pozri pododsek 5.4.1.1.9.

1.1.4.5 Prepravy, ktoré po železnici nepokračujú

1.1.4.5.1 Ak vozeň, ktorý sa použije na prepravu podliehajúcu ustanoveniam RID, nevykoná časť prepravnej cesty po koľajach, pre túto časť sa použijú iba národné alebo medzinárodné podmienky platné pre druh dopravy, ktorý bol použitý na prepravu vozňa, a preprava nebezpečného tovaru dopravcom bude vykonaná týmto vozňom.

1.1.4.5.2 Zúčastnené členské štáty COTIF sa môžu dohodnúť, že na časti trate, na ktorej sa vozeň prepravuje ináč ako po koľajach, použijú ustanovenia RID, v danom prípade doplnené o doplňujúce predpisy, ak tieto dohody medzi členskými krajinami COTIF neodporujú pravidlám medzinárodných dohôd na prepravu nebezpečného tovaru vo vozňoch na príslušnej časti trate používanej dopravcom.

Členský štát, ktorý inicioval uzatvorenie takejto dohody, oznamuje tieto dohody centrálnemu úradu a ten ich dáva na vedomie ostatným členským štátom.¹⁾

¹⁾ Do dohôd uzatvorených podľa tohto pododseku možno nazrieť na domovskej stránke OTIF-u (www.otif.org).